

NORGES IDRETTSFORBUND OG OLYMPISKE OG PARALYMPISKE KOMITE
NORWEGIAN OLYMPIC AND PARALYMPIC COMMITTEE AND CONFEDERATION OF SPORTS

Det Kongelige Finansdepartement

Deres referanse:
08/981 SL FML/rla

Vår referanse:
230682

Dato:
30. juni 2008

Høringsuttalelse fra NIF – NOU 2008:7 Kulturmomsutvalget

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) viser til Deres brev av 2. april 2008 hvor det bes om høringsuttalelse vedrørende Kulturmomsutvalgets utredning.

NIF er Norges største frivillige organisasjon med over 2 millioner medlemskap og ca 12.500 organisasjonsledd som i stor grad vil bli berørt av forslaget. Våre medlemsorganisasjoner varierer i størrelse og omsetning, og NIFs høringsuttalelse vil søke å ivareta alle organisasjonsleddenes interesser.

NIF har gjennomført høring innenfor organisasjonen og høringsuttalelser fra organisasjonsleddene følger vedlagt.

NIFs prinsipale standpunkt:

NIF viser til at frivilligheten bidrar med store verdier i form av frivillig arbeidsinnsats som tilsvarer 113 500 årsverk. Sektoren bruker i alt 61 mrd. kroner årlig og sysselsetter i alt 69 000 personer. Frivillig sektor sto for 3.5 pst. av BNP i 2004.

Frivillig sektor skaffer til veie 2/3 av inntektene sine selv gjennom innsamlede midler, medlemskontingenter og salg. Det offentlige bidrar med 1/3 av inntektene i form av offentlige overføringer.

Frivillighetens aller største verdi kan imidlertid ikke måles i penger. Den ligger i den betydning frivillige organisasjoner har for de mange som deltar, og de som blir berørt av innsatsen. Frivilligheten bidrar til gode oppvekstmiljøer, bedre folkehelse, kulturopplevelser, læring, sosiale nettverk, inkludering, miljø og demokratioppbygging. De er sentrale som kanaler for påvirkning og de spiller en viktig rolle i de nasjonale beredskapsarbeidet, det internasjonale bistandsarbeidet og arbeidet for fred og forsoning.

NIFs prinsipale holdning er derfor at staten ikke kan betrakte frivillig sektor som en inntektskilde (et skatte- og avgiftsobjekt).

NIF gikk inn i Kulturmomsutvalget med politiske signaler om at dette var stedet der man skulle "utrede muligheten for en varig ordning for moms-kompensasjon for frivillige

organisasjoner." (Sitat fra "Plattform for regjeringssamarbeidet mellom AP, SV og SP 2005-09" Soria Moria erklæringen).

Arbeidet i utvalget har imidlertid vist at både majoriteten i utvalget og oppdragsgiveren, Finansdepartementet, har avgrenset mandatet slik at utvalget ikke har behandlet spørsmålet om en egen merverdiavgiftsordning for ikke-fortjeneste basert frivillige aktører, f.eks. knyttet til en nullsats.

NIFs primære standpunkt er at frivillige ikke-fortjenestebaserte aktører ikke skal sitte igjen med merverdiavgift på innkjøp av varer og tjenester. Dette kan gjennomføres ved etablering av ny lovgivning, eller gjennom endringer i eksisterende merverdiavgiftslovgivning, jf. Frivillighet Norges utredning av spørsmålet om en varig merverdiavgiftsordning for frivillig virksomhet.

Det viktige er imidlertid at ordningen ikke innebærer større administrative belastninger for organisasjonene og staten enn høyst nødvendig. Den bør derfor være en frivillig ordning og knyttes til frivillighetsregisteret. Det er også viktig at ordningen er tilrettelagt (reelt tilgjengelig) både for små og store frivillige organisasjoner, og at de frivillige organisasjonene må få refundert eller unngå merverdiavgift på innkjøp av varer og tjenester, uavhengig av om de har merverdiavgiftspliktig salg eller ei.

NIF registrerer med tilfredshet at finansministeren i brev til Frivillighet Norge av 21. april 2008 har varslet at regjeringen vil behandle momsbelastningen også for små frivillige organisasjoner i forbindelse med Kulturmomsutvalgets rapport.

NIFs subsidiære standpunkt:

Til tross for Finansdepartementets avgrensning av Kulturmomsutvalgets mandat, fant NIF det formålstjenlig å delta i utvalget. NIF ønsket subsidiært å bidra til – innenfor det mandat som utvalgets flertall har sluttet opp om - å arbeide for en enklere og mer robust modell, under forutsetning av at skatte- og avgiftsnivå totalt sett ikke skal øke for frivillig sektor. Innenfor de gitte rammer har NIF, ved sin deltagelse i utvalget, målbevisst jobbet for å forenkle og forbedre dagens merverdiavgiftslovgivning for frivillige ikke-fortjeneste baserte virksomheter, men vil understreke at dette ikke endrer den prinsipale holdning.

På bakgrunn av dette støtter NIF utvalgets forslag om innføring av breddemodellen med en sats på 8 % for billetter og "retten til å drive idrett" og fullt fradrag på 25 %. Det foreslås frivillig registreringsrett for organisasjonsledd med avgiftspliktig omsetning fra kr. 140.000,- til kr. 300.000,-, mens alle med avgiftspliktig omsetning over 300.000,- har registreringsplikt. Satsen skal indeksreguleres.

Forutsigbare satser:

Når det gjelder NIFs tilslutning til en sats på 8 % på billetter og "retten til å drive idrett", så forutsetter dette at staten ikke hever satsen i fremtiden, men gir forutsigbarhet til frivillige organisasjoner ved å fryse satsen.

Unntaket for medlemskontingent:

Utvalget foreslår at medlemskontingent fortsatt skal være unntatt mva. NIF støtter forslaget og fremhever utvalgets forutsetning om at inntekt fra medlemskontingent ikke vil begrense fradragsretten hvor kontingenten kun går til å dekke organisasjonens ideelle formål. For NIF er denne forutsetningen absolutt for å kunne gi sin tilslutning til breddemodellen.

Medlemskontingent inkluderer normalt retten til å spille på egne anlegg, det være seg fotball, golf osv. NIF forutsetter videre at treningsavgifter, spilleavgifter etc. som medlemmene betaler for å utøve sin idrett behandles tilsvarende som rene medlemskontingenter.

Skjermingsmodellen:

NIF mener imidlertid at registreringsgrensen bør settes til kr. 500.000,- (mot utvalgets forslag på kr. 300.000,-) Utvalgets forslag om indeksregulering videreføres. Dette vil medføre frivillig registrering for frivillige og allmenntilgittige organisasjoner med avgiftspliktig omsetning mellom kr. 140.000,- og kr. 500.000,-. Begrunnelsen er å gi idretten fleksibilitet. Rettigheten bør kombineres med et krav om at organisasjonen forblir registrert i merverdiavgiftsmanntallet i minst to år.

Investering/bygging av idrettsanlegg:

NIF forutsetter at forslaget omfatter både drift og bygging av anlegg, med satsene som foreslått av utvalget (8 % mva med fullt fradrag på 25 %).

Konkurransevridding:

Dersom Finansdepartementet legger avgjørende vekt på å etablere et mest mulig konkurransenøytralt system, vil NIF foreslå en løsning med en ny konkurransevriddingsbestemmelse i loven der forutsetningene for å kunne pålegge avgiftsplikt ligger til stede kun når vriddingen er «vesentlig».

Inndekning av provenytnap:

Utvalget peker på to mulige måter å dekke provenytnapet for staten innenfor idrettsområdet. Enten ved trekk i overføringene fra spilloverskuddet fra Norsk Tipping, eller ved innføring av en høyere sats (25 %) for den delen av idretten med særlig høy omsetning av adgangsbilletter.

NIF vil fremheve at utvalget har pekt på, og ikke anbefalt, mulige inndekningsmåter av det provenytnap som regneeksemplene viser at staten kan få.

NIF vil motsette seg ethvert forslag om kutt i overføringene fra spilloverskuddet fra Norsk Tipping. Et slik kutt vil stride mot statens og idrettens mål om økt offentlig finansiering til den frivillige idretten.

NIF tar prinsipiell avstand fra et eventuelt senere forslag basert på beskrivelsen om at det kan innføres en avvikende sats på 25 pst. på arrangementer i regi av lag og foreninger og lagidretter som har høy omsetning av adgangsbilletter. De idrettslag som oppfyller betingelsene for medlemskap etter NIFs lover er alle tuftet på frivillighet og ikke-fortjenestebasert virksomhet. NIF kan ikke delta i noe som kan innebære prinsipiell forskjellsbehandling av våre idrettslag basert på størrelse eller omsetning.

NIF vil også peke på at et lag i seriespill innenfor et fleridrettslag eller et særvidrettslag ikke er en egen juridisk eller økonomisk person. Barn, ungdom og seniorlag vil derfor befinne seg innenfor samme juridiske og økonomiske person. Det ville derfor bli det stikk motsatte av forenkling om det skulle pålegges ulik merverdiavgiftssats for ulike lag innenfor samme idrettslag.

NIF vil påpeke at når utvalget har samlet seg om en felles modell og en felles avgiftssats og

lagt stor vekt på å finne fram til løsninger som kan innebære forenklinger, er det å beklage at man her beskriver en mulig løsning som vil innebære en sammenblanding av to modeller, nemlig breddemodellen og subjektmodellen. Det provenytap som en slik konstruksjon skulle kunne dekke inn for staten, beregnet til om lag 35 mill. kroner, er etter NIFs mening et meget beskjedent beløp i forhold til det merarbeid, byråkrati og uoversiktighet som en slik ordning ville medføre. Derneft vil kostnader på merverdiavgift for frivillige lag som ikke når opp i registreringspliktig omsetning være langt større enn et eventuelt provenytap for staten. Det har sammenheng med at slike mindre lag og foreninger normalt ikke har noe apparat til å søke om å få kompensert merverdiavgiften etter den gjeldende kompensasjonsordningen for veldelige og allmennyttige organisasjoner.

Tjenestemomskompensasjonen:

NIF støtter forslaget fra Det Kongelige Kultur- og kirke departementet om å utvide ordningen til også å omfatte varer i tillegg til tjenester.

Frivillighetsregisteret:

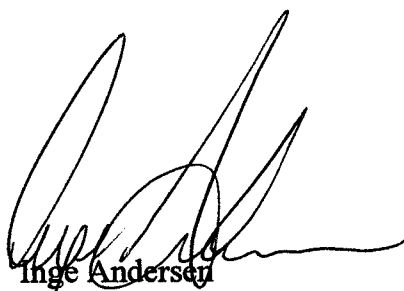
NIF ber Finansdepartementet vurdere om frivillighetsregisteret på sikt kan være et avgrensningskriterium i tilknytning til mva.

Dato for innføring av ordningen:

NIF ber avslutningsvis Finansdepartementet, så raskt som mulig, ta stilling til fra hvilken dato den nye mva-ordningen skal innføres slik at NIF snarest får mulighet til å veilede og informere våre organisasjonsledd.

Med vennlig hilsen

Tove Paule
Idrettspresident

Inge Andersen
Generalsekretær

Vedlegg:

- Høringsuttalelse fra Idretten i Møre og Romsdal
- Høringsuttalelse fra Aust-Agder Idrettskrets
- Høringsuttalelse fra Telemark Idrettskrets
- Høringsuttalelse fra Akershus Idrettskrets
- Høringsuttalelse fra Norges Golfforbund
- Høringsuttalelse fra Norges Roforbund
- Høringsuttalelse fra Oslo Idrettskrets

Idretten i Møre og Romsdal, samlet til ting i Rauma 12. og 13. april 2008, vil uttale følgende, etter enstemmig vedtak:

Frivilligheten i Norge bidrar med store verdier i form av frivillig arbeidsinnsats. Vi viser blant annet til "Idrettens samfunnsregnskap i Møre og Romsdal", som er presentert ved flere anledninger regionalt og lokalt i Møre og Romsdal.

Frivillighetens aller største verdi kan imidlertid ikke måles i penger. Den ligger i den betydning frivillige organisasjoner har for de mange som deltar, og de som blir berørt av innsatsen. Frivilligheten bidrar til gode oppvekstmiljøer, bedre folkehelse, kulturopplevelser, læring, sosiale nettverk, og demokratibygging.

Idretten i Møre og Romsdal mener at staten ikke kan betrakte frivillig sektor som en inntektskilde – som et skatte- og avgiftsobjekt. Frivillighet Norge og Norges Idrettsforbund gikk inn i kulturmomsutvalget med politiske signaler om at dette var stedet der man skulle *"utrede muligheten for en varig ordning for momskompensasjon for frivillige organisasjoner."* (Sitat fra "Plattform for regjeringssamarbeidet mellom AP, SV og SP 2005-09", Soria Moria erklæringen).

Arbeidet i utvalget har imidlertid vist at både majoriteten i utvalget og oppdragsgiveren, Finansdepartementet, har avgrenset mandatet slik at utvalget ikke har behandlet spørsmålet om en egen merverdiavgiftsordning for ikke-fortjenestebaserte frivillige aktører, med mål om nullsats / fritak.

Idretten i Møre og Romsdal mener at frivillige aktører ikke skal sitte igjen med merverdiavgift på innkjøp av varer og tjenester. Dette kan gjennomføres ved etablering av ny lovgivning, eller gjennom endringer i eksisterende merverdiavgiftslovgivning. En reform må imidlertid ikke innebære større administrative belastninger for organisasjonene. Målet med reformen må være en frivillig ordning som knyttes opp mot et frivillighetsregister.

For idretten i Møre og Romsdal er det særlig viktig at reformen gir full momsrefusjon / momsfritak for idrettsanlegg, uavhengig av hvorvidt idrettsanleggene bygges og drives av det offentlige eller idretten selv. En slik momsreform vil være god idrettspolitik og god distriktspolitik i en region der idretten har påtatt seg et stort samfunnsansvar i form av både bygging og drift av idrettsanlegg.

Til: Idrettskretstinget

Fra: Styret

Idrettskretstinget i Aust-Agder 2008 gir følgende uttalelse til kulturomsutvalget

Innstilling:

Frivilligheten i Norge bidrar med store verdier i form av frivillig arbeidsinnsats. Vi viser blant annet til "Idrettens samfunnsregnskap i Aust-Agder", som er presentert ved flere anledninger regionalt og lokalt i Aust-Agder.

Frivillighetens aller største verdi kan imidlertid ikke måles i penger. Den ligger i den betydning frivillige organisasjoner har for de mange som deltar, og de som blir berørt av innsatsen. Frivilligheten bidrar til gode oppvekstmiljøer, bedre folkehelse, kulturopplevelser, læring, sosiale nettverk og demokratibyging.

Idretten i Aust-Agder mener at staten ikke kan betrakte frivillig sektor som en inntektskilde – som et skatte- og avgiftsobjekt. Frivillighet Norge og Norges Idrettsforbund gikk inn i kulturomsutvalget med politiske signaler om at dette var stedet der man skulle "utrede muligheten for en varig ordning for momskompensasjon for frivillige organisasjoner." (Sitat fra "Plattform for regjeringssamarbeidet mellom AP, SV og SP 2005-09", Soria Moria erklæringen).

Arbeidet i utvalget har imidlertid vist at både majoriteten i utvalget og oppdragsgiveren, Finansdepartementet, har avgrenset mandatet slik at utvalget ikke har behandlet spørsmålet om en egen merverdiavgiftsordning for ikke-fortjenestebaserte frivillige aktører, med mål om nullsats/fritak.

Idretten i Aust-Agder mener at frivillige aktører ikke skal sitte igjen med merverdiavgift på innkjøp av varer og tjenester. Dette kan gjennomføres ved etablering av ny lovgivning, eller gjennom endringer i eksisterende merverdiavgiftslovgivning. En reform må imidlertid ikke innebære større administrative belastninger for organisasjonene. Målet med reformen må være en frivillig ordning som knyttes opp mot et frivillighetsregister.

For idretten i Aust-Agder er det særlig viktig at reformen gir full momsrefusjon/momsfritak for idrettsanlegg, uavhengig av hvorvidt idrettsanleggene bygges og drives av det offentlige eller idretten selv. En slik momsreform vil være god idrettspolitik og god distriktspolitik i en region der idretten har påtatt seg et stort samfunnsansvar i form av både bygging og drift av idrettsanlegg.

*Idrettens
HUS...*

NIF
Organisasjonsavdelingen

Deres ref:

Vår ref: 226562v1

27. mai 2008

Høringsuttalelse - Kulturmomsutvalget

Telemark Idrettskrets vedtok i sitt styremøte 26.mai 2008, og støtte Kulturmomsutvalgets konklusjoner og NIF's innstilling.

Med vennlig hilsen
Telemark Idrettskrets

Trond Inge Haugen
Leder

Sondre Fjelldalen
Organisasjonssjef

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komite

0840 OSLO

Deres ref: Morten Johnsen

Vår ref: 226717v1

30. mai 2008

Høringsuttalelse Kulturmomsutvalget

Det vises til brev om høringen fra Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF), datert 30.04.08.

Etter behandling på styremøte 20 mai 2008 har Akershus idrettskrets vedtatt følgende.

Idrettsrådene har fått høringsbrevet tilsendt og de ble gitt en frist til 30. mai om å uttale seg.

Det mest positive med ordningen er at man tross alt vil kunne få refundert moms på innkjøp/investeringer som vil være større enn den moms man innbetaler, samt at dette kan være første skritt på vegen for et fullstendig momsfritak for frivillige organisasjoner. Dette er i tråd med utvalgets holdning samt Frivillighet Norge.

Akershus Idrettskrets slutter seg til utvalgets innstilling. I tillegg bør det jobbes med å få til en nullsats på moms for idretten og frivillige organisasjoner.

Med hilsen

AKERSHUS IDRETTSKRETS

Runar Sveen (s)
Org.sjef

Geir Andersen
Adm. Og Idrettskonsulent

Adresse	Telefon / Faks	Hjemmeside	E-post	Bankgiro	Org.nr
Strømsveien 80 2010 Strømmen	Tlf: 66 94 16 00 Faks: 63 81 99 95	www.idrett.no/akershus	akershus.ik@nif.idrett.no	1286.07.01497	970 477 268

Norwegian
Golf Federation

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité

0840 Oslo

Oslo, 30.5.2008

HØRINGSUTTAELSE TIL NOU 2008 :7 ("KULTURMOMSUTVALGET")

Innledning

Det vises til Finansdepartementets brev datert 2. april 2008, hvor det anmodes om høringsuttalelser på bakgrunn av Kulturmomsutvalgets utredning. Med dette inngir Norges Golfforbund sin høringsuttalelse.

Norges Golfforbunds *prinsipale* standpunkt er at frivillige ikke-fortjenestebaserte aktører ikke skal sitte igjen med merverdiavgift på innkjøp av varer og tjenester, dvs at Norges Golfforbund stiller seg bak særmerknadene til Frivillighet Norge og Norges Idrettsforbund, inntatt i utredningens punkt 1.3.

Norges Golfforbund finner det likevel formålstjenlig *subsidiært* å bidra med innspill til Kulturmomsutvalgets forslag, men understreker samtidig at dette ikke endrer den prinsipale holdning.

Høringsuttalelsen begrenser seg til å kommentere modellen Kulturmomsutvalget anbefaler, dvs den såkalte "breddemodellen". Norges Golfforbund forutsetter at det inviteres til ny høringsrunde dersom Finansdepartementet forkaster breddemodellen, og i stedet ser for seg å fremme lovforslag om én av de andre modellene som drøftes av Kulturmomsutvalget, evt dersom Finansdepartementet i stedet skulle se for seg å fremme lovforslag om modeller som ikke er drøftet av Kulturmomsutvalget overhodet.

Kort om golfidretten i Norge

Golfidretten i Norge organiserer godt over 100 000 aktive spillere, og er en idrett for alle aldersgrupper og samfunnslag. Samtidig kjennetegnes idretten ved at utvikling og drift av baner er kostnadskrevende, og at kostnadene i stor grad må bæres av klubbene selv med lite støtte fra det offentlige. Eksempelvis finnes det ikke kommunale anlegg, slik det gjør innen en rekke andre idretter. For golfidretten som breddeidrett er det avgjørende at kostnadene til utvikling og drift av baner ikke blir for store, da dette vil medføre høye kostnader for utøvere av idretten.

Norges Golfforbund vil i denne sammenheng fremheve viktigheten av at golfidretten blir ivaretatt også i et merverdiavgiftsmessig perspektiv, siden merverdiavgiftsreglene har stor innvirkning på kostnadsbildet for golfklubbene.

Om utvalgets forslag til innføring av breddemodell, samt Norges Golfforbunds merknader til forslaget

I punkt 15.2.1 oppsummeres utvalgets forslag som følger:

"Et samlet utvalg anbefaler breddemodellen. Modellen innebærer som nevnt at man utvider merverdiavgiftsgrunnlaget på kultur- og idrettsområdet ved å oppheve unntaket for adgangsbilletter til kultur- og idrettsarrangementer og unntaket for rett til å utøve idrettsaktivitet. Dette er etter utvalgets oppfatning den modellen som gir den systemmessige beste løsningen av de tre modellene. Breddemodellen gir det bredeste

Norwegian
Golf Federation

avgiftsgrunnlaget av de tre modellene. Modellen innebærer at de tjenestearter som er nevnt over og som tidligere var unntatt fra merverdiavgift, nå blir merverdiavgiftspliktige, og dermed følger hovedregelen i merverdiavgiftsloven om generell avgiftsplikt på tjenester ...”

Som begrunnelse for valg av breddemodellen anføres:

”Ved valg av modell har utvalget lagt vekt på at breddemodellen vil innebære større og viktigere forenklinger i dagens regelverk enn de to alternative modellene. Utvalget viser særlig til forenklingene knyttet til fordelingen av inngående merverdiavgift. Ved en breddemodell vil en rekke virksomheter gå fra å drive delvis merverdiavgiftspliktig virksomhet til å drive utelukkende merverdiavgiftspliktig virksomhet. Dette vil etter utvalgets mening i stor grad kunne fjerne fordelingsproblematikken for inngående avgift som mange virksomheter står overfor etter gjeldende regelverk. Alle anskaffelser vil etter utvalgets anbefalte modell i utgangspunktet kunne henføres til en avgiftspliktig virksomhet, og man vil dermed få fullt fradrag for all inngående avgift. Et merverdiavgiftsregistrert teater eller en merverdiavgiftsregistrert fotballklubb vil eksempelvis som hovedregel kunne trekke fra hele den inngående avgiften på anskaffelser til bygging, vedlikehold og drift av teaterbygninger eller stadionanlegg ...”

Utvalget foreslår *ikke* endringer i, eller opphevelse av, det såkalte ”kontingentunntaket” i merverdiavgiftsloven § 5 første ledd nr 1 bokstav f, dvs unntaket for omsetning fra ”... ideelle organisasjoner og foreninger når vederlag mottas i form av medlemskontingent, og kontingenten dekker varer og tjenester som er ledd i organisasjonens eller foreningens ideelle virksomhet”. En videreføring av kontingentunntaket *uten at det samtidig gjøres endringer i andre bestemmelser i merverdiavgiftsloven*, og da særlig *merverdiavgiftslovens bestemmelser om fradragsrett for inngående merverdiavgift*, ville innebære *en videreføring av dagens situasjon med et komplisert og lite forutsigbart regelverk*. Begrunnelsen er at veldedige og allmennyttige foreninger ofte vil ha både ikke-avgiftspliktige kontingentinntekter og avgiftspliktige inntekter fra salg av f eks rett til å overvære idrettsarrangementer.

Kulturmomsutvalget var inneforstått dette. For å motvirke en videreføring dagens situasjon oppstiller utvalget derfor *som en absolutt forutsetning for sitt forslag*, ref formuleringen ”må”, at inntekter fra medlemskontingenter *ikke skal begrense fradragsretten for inngående avgift* i tilfeller hvor kontingenten går til å dekke organisasjonens ideelle formål. Fra utvalgets forslag hitsettes således:

”Utvalget peker imidlertid på at man med en breddemodell ikke eliminerer alle problemer vedrørende delte virksomheter på kultur- og idrettsområdet. Som beskrevet under avsnitt 9.2, har utvalget eksempelvis valgt ikke å fokusere sitt arbeid på å foreslå endringer med tanke på å fjerne eller begrense unntaket for medlemskontingenter til ideelle organisasjoner og foreninger. Utvalget legger imidlertid til grunn at inntekter fra medlemskontingenter til slike organisasjoner eller foreninger ikke vil begrense fradragsretten hvor kontingenten kun går til å dekke organisasjonens ideelle formål. Bare i tilfeller hvor kontingenten framstår som et vederlag for varer og tjenester som tilbys i konkurranse med andre, og det foreligger et tilbud om individuell bistand til medlemmene, kan etter utvalgets forutsetning en slik begrensning i fradragsretten oppstå. Det vises i denne sammenheng til forarbeidene til merverdiavgiftsreformen i 2001, jf. Ot.prp. nr. 2 (2000 – 2001), se side 136. Ved en teknisk oppfølging av utvalgets arbeid må denne forutsetningen ivaretas ...”

Så vidt Norges Golfforbund kan forstå, *vil det være påkrevet* med en endring av merverdiavgiftslovens bestemmelser om fradragsrett for inngående avgift for at ”forutsetningen” utvalget legger til grunn for sitt forslag, skal kunne gjennomføres. *Også for Norges Golfforbund er denne forutsetningen absolutt for å kunne gi tilslutning til breddemodellen.*

Norges Golfforbund finner grunn til å understreke at det kan synes som om at Kulturmomsutvalgets oppfatning av kontingentunntakets rekkevidde *ikke fullt ut er i samsvar med gjeldende rett*, og da ved at utvalget legger til grunn *en for snever ramme for hvilke tjenester som etter dagens regler er unntatt fra avgiftsplikt* når disse ”... er ledd i

Norwegian
Golf Federation

organisasjonens eller foreningens ideelle virksomhet", jf merverdiavgiftsloven § 5 første ledd nr 1 bokstav f. Fra punkt 15.1.2 i utvalget hitsettes således:

"Som nevnt ovenfor, har utvalget valgt å ikke fokusere arbeidet i utvalget på å foreslå endringer av unntaket som i dag gjelder for medlemskontingenter til ideelle organisasjoner og foreninger. Utvalget påpeker imidlertid at dette unntaket i kombinasjon med en avgiftsplikt på retten til å utøve idrettsaktivitet som utvalget nå anbefaler, vil kunne skape avgrensningsspørsmål og dessuten gi opphav til uheldige og uønskede tilpasninger. Her vil det uten klare regler gi virksomhetene et incentiv og en mulighet til å kategorisere betalinger til virksomhetene som det ene eller det andre, ut i fra hva de ser seg best tjent med. Utvalget nevner som et eksempel en golfklubb som etter innføringen av en breddemodell, ser seg tjent med å innføre en høy medlemskontingent som ikke skal ilegges merverdiavgift, i stedet for en høy pris på å benytte banen som skal ilegges merverdiavgift.

En slik tilpasning der man søker å kamuflere en avgiftspliktig omsetning som en kontingent, er etter utvalgets oppfatning ikke ønskelig. Utvalget ser derfor behov for klare regler for hva som skal anses som et merverdiavgiftspliktig vederlag for en avgiftspliktig rett til å utøve idrettsaktivitet og hva som skal anses som et unntatt vederlag for et medlemskap. Utvalget har imidlertid ikke nærmere vurdert hvordan en slik grense bør trekkes ..."

I motsetning til hva Kulturmomsutvalget synes å legge til grunn, må det etter Norges Golfforbunds oppfatning være helt på det rene etter gjeldende regler at vederlag et medlem i en golfklubb betaler til klubben for rett til å spille golf på golfklubbens bane, er vederlag for tjenester som "... er ledd i ..." golfklubbens ideelle virksomhet, og derfor faller inn under kontingentunntaket.

Golfforbundet viser her til at golfklubbers formål, ifølge Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komités Basis-lovnorm for golfklubber, er "... å drive golfidrett organisert i Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité". I lys av formålsbestemmelsen må golfklubbers arbeid med tilrettelegge for at medlemmene i klubben skal ha tilgang til en golfbane i nærmiljøet, anses som en helt sentral del av klubbens virksomhet. I praksis er det gjerne nettopp et ønske om tilgang til en golfbane i nærmiljøet som begrunner at det stiftes golfklubber rundt om i landet. Vederlag klubbmedlemmene betaler til klubben for rett til å spille på klubbens bane, og som oppkreves i form av kontingent, må etter dette anses å dekke tjenester "som er ledd i organisasjonens eller foreningens ideelle virksomhet" i kontingentunntakets forstand.

Det samme synspunkt er lagt til grunn av hhv Storvik-utvalget, jf NOU 1990:11, og dessuten av Finansdepartementet i forarbeidene til Merverdiavgiftsreformen 2001. Fra punkt "7.2.9.5 Departementets vurderinger og forslag" i Ot prp nr 2 (2000-2001), hitsettes således:

"I utgangspunktet skal idrettslag, i likhet med andre organisasjoner og foreninger beregne og betale merverdiavgift i den grad de alminnelige vilkårene for registrerings- og avgiftsplikt foreligger etter gjeldende rett, jf. merverdiavgiftsloven §§ 27 og 28. Med unntak av visse forenklinger og en særskilt registreringsgrense som er gjennomført overfor veldedige og allmenntjenlige institusjoner og organisasjoner, foreligger det ingen særskilte bestemmelser for omsetning av varer og tjenester fra idrettslag. Et generelt utgangspunkt er derfor at det skal beregnes avgift ved omsetning av alle varer og tjenester som er eller vil bli avgiftspliktige, uavhengig av hvem som omsetter og uavhengig om varen eller tjenesten omsettes til medlemmer eller til andre.

Departementet antar at medlemskontingent og lignende til idrettslag bør unntas fra avgiftsområdet. Departementet foreslår på denne bakgrunn at idrettsaktiviteter i regi av idrettslag unntas fra avgiftsområdet. Unntaket vil primært omfatte betaling fra medlemmene til idrettslaget i form av kontingenter og lignende. Disse ville også vært unntatt fra avgiftsplikt i henhold til den foreslåtte bestemmelsen i merverdiavgiftsloven § 5 første ledd nr. 1 bokstav f som unntar kontingenter til ideelle organisasjoner og foreninger for avgiftsplikt, jf. kapittel 7.2.8 ..."

Norwegian
Golf Federation

Dersom det skulle være et siktemål å avgiftsbelegge spilleavgifter til en golfbane, treningsavgifter for fotballag, håndball, ishockeylag etc, vil det etter dette være påkrevet med en lovendring av kontingentunntaket. Norges Golfforbund forutsetter, og har for sin høringsuttalelse lagt til grunn, at en slik lovendring ikke er aktuell.

Oppsummering og kommentarer til øvrige forslag

1. Norges Golfforbund stiller seg bak forslaget til innføring av breddemodell slik denne beskrives av Kulturmomsutvalget, og da med en avgiftssats på 8%. Som for Kulturmomsutvalgets forslag, er det likevel en absolutt forutsetning for Golfforbundets tilslutning at inntekter fra medlemskontingenter ikke vil begrense fradragsretten hvor kontingenten kun går til å dekke organisasjonens ideelle formål. Dersom denne forutsetningen ikke gjennomføres, vil det etter Norges Golfforbunds oppfatning være påkrevet med en ny høringsrunde basert på de forslag som i så tilfelle fremsettes.
2. Innstillingen er avgitt under den forutsetning at kontingentunntaket videreføres uendret. Norges Golfforbund forutsetter dessuten at det vil bli invitert til ny høringsrunde dersom det kan være på tale å foreta lovendring av kontingentunntaket.
3. For det tilfellet at det for deler av kultursektoren skulle innføres en avgiftssats på 25%, påpekes følgende: I tabell 17.8 i utredningen er det lagt til grunn at landets totalt 55 golfbaner med 18 hull til sammen har en omsetning på kr 78 millioner. Dette gir en gjennomsnittlig omsetning pr 18-hullsbane på kr 1,4 millioner. Gjennomsnittet for de 74 9-hullsbanene er, naturlig nok, lavere. Enn mer gjelder dette for 6-hullsbaner. Det fremgår av dette at det ikke er tale om store inntekter for den enkelte golfklubb. Det påpekes dessuten at et antall av de største golfanleggene, som har størst omsetning, eies av kommersielle aktører på kommersiell basis, noe som kan medvirke til å gi et uriktig (for høyt) bilde av golfklubbers inntektsside.

Etter dette fremstår det ikke som dekkende, men snarere som *misvisende*, når golfidretten i utredningen, f.eks i punkt 17.6, er henført i kategorien "Den delen av idretten med størst omsetning", og som det kan være tale om å avgiftsbelegge med 25%.
4. Norges Golfforbund stiller seg bak forslaget om å heve registreringsgrensen til kr 300 000 for veldedige og allmennnyttige organisasjoner, samt til innføring av en ordning med frivillig registrering ved omsetning over kr 140 000.

Med hilsen
NORGES GOLFFORBUND

Geir Ove Berg
Generalsekretær

Rune Hauger
Assisterende generalsekretær

Norges Roforbund

Stiftet 1900

Tilsluttet Norges Idrettsforbund og Olympiske Komite, Fédération Internationale des Sociétés d'Aviron (FISA) og Nordisk Roforbund

Medlem av Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO)

Adr. Norges Roforbund - 0840 Oslo - E-post: Roing@nif.idrett.no - Tlf. 21 02 90 00 - Telefax 21 02 98 41

Den Norske Bank: 5134.06.06152 - Org.nr. 934 521 013

Oslo, 26. mai 2008

Morten Johnsen
NIF
her

Høringsuttalelse til NOU2008:7 Kulturmomsutvalgets innstilling

Norges Roforbund stiller seg bak utvalgets anbefaling av breddemodellen for utvidelse av merverdiavgiftsgrunnlaget.

Vi ønsker dog samtidig å gjøre oppmerksom på, at hverken denne modellen eller de øvrige oppsatte modeller vil endre på dagens situasjon for små klubber. De aller fleste idrettslag er små og har intet merverdipliktig salg.

Skjermingen av små klubber ved å øke registreringsgrensen fra 140 000kr. til 300 000kr. vil derfor ha liten eller ingen effekt.

For roklubbene vedkommende eier alle klubber deres anlegg, de står selv for vedlikehold og rehabiliteringer. Selv med tilskudd i form av Tippemidler til større rehabiliteringer er klubbene store MVA-bidragsytere uten å ha mulighet for å søke om refusjon.

Årets tildelinger til rosporten på kr 680 000 til utstyr (1/3) pluss klubbandeler på kr 1 360 000 (2/3) gir mulighet for total innkjøp for minimum kr. 2 040 000, noe som vi er veldig takknemlige for. Imidlertid betales det 25% MVA = kr 408 000 av innkjøpene. Det går altså 60% av tildelingen tilbake til staten i form av avgifter. Da roklubbene ikke har salg som er eller som blir mva-belagt finns det ikke mulighet for fradrag for klubbene.

Vi håper dette punkt vil bli tatt opp til vurdering i forbindelse med det videre arbeide innen kulturmoms.

Med vennlig hilsen
Norges Roforbund

Kjell Emblem
Gen.sek.

Oslo Idrettskrets

Ekebergveien 101

1178 Oslo

Telefon 22 57 97 00

Telefax 22 57 97 01

Oslo.ik@nif.idrett.no

Bankgiro 1600.40.18706

Org.nr: 956 468 116

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité
Serviceboks 1 Ullevål stadion
0840 Oslo

www.osloidrettskrets.no

Oslo, 21. mai 2008

Høring – Kulturmomsutvalget

Vi viser til NIFs brev av 30. april og NOU 2008:7 Kulturmomsutvalget. Styret i Oslo Idrettskrets (OIK) behandlet saken 20. mai.

Oslo Idrettskrets vil prinsipalt støtte særmerknaden i utvalginnstillingen fra representantene for Frivillighet Norge og Norges Idrettsforbund, der det vises til at frivilligheten bidrar med store verdier i form av frivillig arbeidsinnsats som tilsvarer 113 500 årsverk. Sektoren bruker i alt 61 mrd. kroner årlig og sysselsetter i alt 69 000 personer. Frivillig sektor stod for 3,5 pst. av BNP i 2004.

Frivillig sektor skaffer til veie 2/3 av inntektene sine selv gjennom innsamlede midler, medlemskontingenter og salg. Det offentlige bidrar kun med 1/3 av inntektene i form av offentlige overføringer.

Frivillighetens aller største verdi kan imidlertid ikke måles i penger. Den ligger i den betydning frivillige organisasjoner har for de mange som deltar, og de som blir berørt av innsatsen. Frivilligheten bidrar til gode oppvekstmiljøer, bedre folkehelse, kulturopplevelser, læring, sosiale nettverk, og demokratioppbygging. De er sentrale som kanaler for påvirkning og de spiller en viktig rolle i de nasjonale beredskapsarbeidet, det internasjonale bistandsarbeidet og arbeidet for fred og forsoning.

Oslo Idrettskrets mener derfor i likhet med Frivillighet Norge og Norges Idrettsforbund at staten ikke kan betrakte frivillig sektor som en inntektskilde (et skatte- og avgiftsobjekt). Vi registrerer at Frivillighet Norge og Norges Idrettsforbund mener de gikk inn i utvalget med politiske signaler om at dette var stedet der man skulle «utrede muligheten for en varig ordning for moms-kompensasjon for frivillige organisasjoner.» (Regjeringspartienes Soria Moria erklæring.)

Finansdepartementet og utvalgsflertallet har imidlertid ikke latt utvalget få behandle spørsmålet om en egen merverdiavgiftsordning for ikke-fortjenestebasert frivillige aktører, f.eks. knyttet til en nullsats.

Oslo Idrettskrets mener som Frivillighet Norge og Norges Idrettsforbund at frivillige ikke-fortjenestebaserte aktører ikke skal sitte igjen med merverdiavgift på innkjøp av varer og tjenester. Dette kan gjennomføres ved etablering av ny lovgivning, eller gjennom endringer i eksisterende merverdiavgiftslovgivning. Det viktige er at ordningen ikke innebærer større administrative belastninger for organisasjonene og staten enn høyst nødvendig. Den bør derfor være en frivillig ordning og knyttes til frivillighetsregisteret. Det er også viktig at ordningen er tilrettelagt (reelt tilgjengelig) både for små og store frivillige organisasjoner, og

at de frivillige organisasjonene må få refundert eller unngå merverdiavgift på innkjøp av varer og tjenester, uavhengig av om de har merverdiavgiftspliktig salg eller ei.

Løsning innen Kulturmomsutvalgets rammer

Oslo Idrettskrets tar imidlertid Finansdepartementets mandat for Kulturmomsutvalget til etterretning. Subsidiært ønsker vi en enkel og robust modell, under forutsetning av at skatte- og avgiftsnivå totalt sett ikke skal øke for frivillig sektor.

Oslo Idrettskrets ønsker – på disse forutsetninger - primært et generelt unntak for frivillige organisasjoner, dvs. organisasjoner som er medlemseide og ikke-fortjeneste baserte. Bakgrunnen er først og fremst praktiske og økonomiske forhold. Idretten består av mange små og mellomstore enheter. Disse har for de flestes vedkommende ikke et administrativt apparat som er i stand til å håndtere en avgiftsplikt. I mange tilfeller vil det også være mangel på kunnskap om merverdiavgiftsregelverket. En innføring av moms på omsetning av rett til å utøve idrettsaktiviteter og omsetning av inngangsbilletter til idrettsarrangementer vil derfor bidra til å svekke frivilligheten i idretten. Idrettslagenes medlemmer vil rett og slett vegre seg for å påta seg en oppgave de føler at de ikke behersker og som medfører et betydelig ansvarsforhold. Alternativt vil en innføring av kulturmoms medføre betydelige nye utgifter for idrettslagene i form av innleie av profesjonell bistand av juridisk og regnskapsmessig karakter.

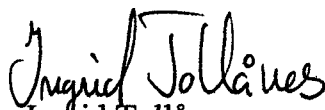
OIK innser samtidig at enkelte enheter kan finne det ønskelig å være merverdiregistrert. Vi mener at et generelt unntak bør kombineres med en frivillig registreringsrett for enheter med en avgiftspliktig omsetning over 140.000 kr. Vi innser at en slik rettighet bør kombineres med et krav om at organisasjonen forblir registrert i merverdiavgiftsmanntallet i minst to år.

Dersom Departementet ønsker å legge avgjørende vekt på å etablere et mest mulig konkurransenøytralt avgiftssystem, vil OIK foretrekke en løsning med en ny konkurransevriddingsbestemmelse i loven. Forutsetningene for å kunne pålegge avgiftsplikt må i så fall at konkurransevriddingene er vesentlige.

Subsidiær løsning

Dersom man ikke vil innrømme et generelt unntak for den frivillige idretten, må man innføre en ordning med skjermingsløsning, slik utvalget foreslår. I så fall vil OIK anbefale en løsning i tråd med utvalgets breddemodell, men med en forhøyning av registreringsgrensen til 500.000 kr i avgiftspliktig omsetning (mot utvalgets forslag på 300.000 kr). Begrunnelsen er å gi idretten fleksibilitet. Også denne løsningen bør kombineres med en frivillig registreringsordning for organisasjoner med en avgiftspliktig omsetning mellom 140.000 og 500.000 kr (med en plikt til å stå i merverdiavgiftsmanntallet i minst to år). Hensynet til konkurransenøytraliteten bør eventuelt kunne ordnes som nevnt ovenfor.

Vennlig hilsen
Oslo Idrettskrets

Ingrid Tollånes
generalsekretær